

ЛІТЕРАТУРА

1. Селиванов Н.А. Советская криминалистика: система понятий /Н.А. Селиванов. – М.: Юрид. лит., 1982. – 152 с.
2. Сергеев Л.А. Общие вопросы методики расследования преступлений /Л.А. Сергеев //Руководство для следователей. – М., 1971. – С. 437-448.
3. Лукин Ю.Н. О первоначальных следственных действиях по делам об убийствах, совершенных из огнестрельного оружия /Ю.Н. Лукин //Вестник Московского государственного университета. Сер. 9. Правоведение. – 1968. – №4. – С. 77-80.
4. Белкин Р.С. Курс криминалистики: учеб. пособие для вузов /Р.С. Белкин. – 3-е изд., доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА; Закон и право, 2001. – 837 с.
5. Руководство для следователей /под ред. Н.А. Селиванова, В.А. Снеткова. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 732 с.
6. Криминалистика:учебник/[В.В. Агафонов, Н.А. Бурнашев, Е.А. Волков и др.];под. ред. А.Г. Филиппова. – 2 е изд., перераб. и доп. – М.: Спарк, 2000. – 687 с.
7. Шмонин А.В. Методология криминалистической методики: монография. – М.: Юрлитинформ, 2010. – 416 с.
8. Тищенко В.В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: монографія /В.В. Тищенко; ОНЮА. – Одеса: Фенікс, 2007. – 260 с.
9. Лисенко В.В. Проблеми отримання та використання у доказовому процесі інформації, що міститься в електронному вигляді на магнітних, оптичних чи інших носіях /В.В. Лисенко //Вісник прокуратури. – 2007. – № 4. – С. 61–70.
10. Шевчук В.М. Тактичні операції у криміналістиці. Теоретичні засади формування та практика реалізації: монографія /В.М. Шевчук. – Х.: «Апостіль», 2013. – 440 с.
11. Кон И.С. Сексуальная культура в России. Клубничка на березке /И.С. Кон. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Айрис пресс, 2005. – 460 с.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI // Голос України. – 2012. – № 90-91.
13. Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. комент. /відп. ред.: С.В. Ківалов, С.М. Міщенко, В.Ю. Захарченко. – Х.: Одиссей, 2013. –1104 с.
14. Кримінально-процесуальні та криміналістичні прийоми та засоби протидії злочинній діяльності: монографія /С.В. Євдокіменко, Я.В. Кузьмічов, В.В. Семенов, С.В. Хільченко. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 352 с.
15. Оперативно-розыскные мероприятия и тактические операции. Особенности проведения отдельных их видов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.pravo.vuzlib.net/book_z631_page_28.html
16. Оперативно-розыскная тактика и способы получения оперативно-процессуальной информации [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://imp.rudn.ru/lectures/208/P6.htm#2.5>
17. Манюха О.Є. Реалізація методологічної функції кримінології у боротьбі з контрабандою / О.Є. Манюха // Боротьба з контрабандою: проблеми та шляхи її вирішення. Аналітичні розробки, пропозиції наукових та практичних працівників. Науково-дослідницький інститут «Проблеми людини». – К.: НДІ Проблеми людини, 1998. – Т.10. – С. 109–111.
18. Кримінальний процес України: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти /Ю.М. Грошевий та ін.; ред.: Ю.М. Грошевий, В.М. Хотенець; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, АПРн України. – Х.: Право, 2000. – 296 с.

УДК 343.143

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ, МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ПОКАЗАНЬ ІЗ ЧУЖИХ СЛІВ І ТАКТИКИ ДОПИТУ СВІДКІВ ТА ПОТЕРПІЛИХ, ЯКІ ДАЮТЬ ТАКІ ПОКАЗАННЯ (ЗА КПК 2012 РОКУ)

**Переверза О.Я.,
к.ю.н., викладач**

*Ізмаїльський навчальний центр
Національного університету «Одеська юридична академія»,
завідувач кафедри права
Придунайська філія
Міжнародної академії управління персоналом*

Робота присвячена новелам законодавчої регламентації показань із чужих слів, проблемам механізму формування показань при помилці в ситуації дачі показань із чужих слів та окремим питанням тактики допиту свідків та потерпілих, які дають показання з чужих слів.

Ключові слова: законодавче тлумачення поняття показання з чужих слів, механізм формування показань із чужих слів, проблемні питання тактики допиту осіб, які дають показання з чужих слів.

Переверза Е.Я. / ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССУАЛЬНОЙ РЕГЛАМЕНТАЦИИ, МЕХАНИЗМА ФОРМИРОВАНИЯ ПОКАЗАНИЙ С ЧУЖИХ СЛОВ И ТАКТИКИ ДОПРОСА СВИДЕТЕЛЕЙ И ПОТЕРПЕВШИХ, КОТОРЫЕ ДАЮТ ТАКИЕ ПОКАЗАНИЯ (ПО УПК 2012 ГОДА) / Измайльский учебный центр НУ «ОЮА», Придунайский филиал МАУП, Украина

Робота присвячена новелам законодавчої регламентації показань із чужих слів, проблемам механізму формування показань при помилці в ситуації дачі показань із чужих слів та окремим питанням тактики допиту свідків та потерпілих, які дають показання з чужих слів.

Ключевые слова: законодательное толкование понятия показания с чужих слов, механизм формирования показаний с чужих слов, проблемные вопросы тактики допроса лиц, дающих показания с чужих слов.

Pereverza O.I. / PECULIARITIES OF PROCEDURAL REGULATION, MECHANISM OF FORMING INDIRECT TESTIMONIES AND WITNESSES EXAMINING TACTICS WHICH GIVE SUCH A KIND OF EVIDENCES (ACCORDING TO CCC, 2012) / Izmail Educational Centre NU OAL, Danube branch of IAPM, Ukraine

The following work deals with the procedural regulation of an indirect testimony, mechanism of mistaken indirect testimonies formation and tactics to examine witnesses, injured or aggrieved parties who testify indirectly.

The actuality of the following research is determined by adopting the Criminal-commitment code of Ukraine by Verkhovna Rada 13.04.2012 where is article 97 – “The Indirect Testimony”.

It is insufficient to take into consideration only the will of justice, the exceptional occasions, the observance of concrete conditions in order to determine the concept “the indirect testimony” from the point of view of legislative interpretation and also the parties have to get agreement in accepting the indirect testimony as proofs (ch.4 art. 97 CCC of Ukraine).

In order to screen out the peculiarities of the mechanism to form an erroneous testimony (but the indirect testimony may be not only wittingly untruthful and also faulty) it is necessary to distinguish general types of mistakes when such a kind of testimony is formed: 1) perception mistakes; 2) memory errors; 3) the influence of non-procedural actions on forming faulty thoughts; 4) conversational mistakes of testifying person by an investigator, prosecutor, investigating magistrate and a judge; 5) faulty thoughts which arise in the consequence of the influence of the situation in which testifying person is (procedural “influence”). At the time we find reasonable to add mistakes of fixing evidences by the investigator, prosecutor, investigating magistrate and a judge but the latter do not belong to the testimony forming however those mistakes have significance as in the procedural aspect testimony may be used only in a fixed form.

Key words: legislative interpretation of the concept the indirect testimony, mechanism to form an indirect testimony, problematic issues of tactics to question people who give an indirect testimony.

Показання різних учасників кримінального процесу є одним з основних джерел доказів. Згідно зі ст. 62 Конституції України особа вважається невинуватою у вчиненні злочину, доки її вина не буде доведена в законному порядку і встановлена обвинувальним вироком суду. Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь [1]. Згідно зі ст. 42, 43, 56, 66, 351, 352, 353 КПК України для підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, виправданого, потерпілого дача показань – їхнє право, а для свідка – обов'язок [2], за винятком випадків, коли свідок відмовляється давати показання щодо себе, близьких родичів та членів своєї сім'ї, що може стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні ним, близькими родичами чи членами його сім'ї кримінального правопорушення, а також показання щодо відомостей, які згідно з положеннями ст. 65 КПК України не підлягають розголошенню.

Допит – це один із різновидів спілкування, під час якого передається інформація. Відповідність цієї інформації об'єктивній дійсності залежить також і від того, наскільки адекватно допитувана особа передає наявну інформацію і наскільки правильно вона сприйнята тим, хто допитує.

У нашій статті зупинимось на новелах законодавчої регламентації показань із чужих слів, проблемах механізму формування показань при помилці в ситуації дачі показань із чужих слів та окремих питаннях тактики допиту свідків і потерпілих, які дають показання з чужих слів.

Актуальність дослідження зумовлена й тим, що 13.04.2012 Верховною Радою України було прийнято Кримінально-процесуальний кодекс України, в якому з'явилася нова стаття 97 «Показання з чужих слів» [17]. У наявній українській науковій літературі [3,4,5,6,7,8], науково-практичних коментарях до КПК України [9, 10,11], висловлюваннях практиків [12,13,14,15,16,17] відсутнє окреме обґрунтоване визначення механізму формування показань у ситуації допиту з чужих слів та не розглянуті проблеми тактики допиту свідків та потерпілих, які дають показання з чужих слів.

По-перше, необхідно зупинитися на визначенні поняття показання з чужих слів з погляду законодавчого тлумачення та використання їх у доказуванні. Частина 1 статті 97 КПК України прописує, що «показання з чужих слів – висловлювання в усній, письмовій або іншій формі щодо певного факту, яке ґрунтується на поясненні іншої особи» [2, с. 55].

Необхідно проаналізувати такі моменти та дати відповіді на питання:

- 1) Хто збирає такі показання?
- 2) У яких виняткових випадках?
- 3) За яких умов?

4) Воля кого враховується для визначення їх допустимими доказами?

У коментарях до КПК України [9, 10] при аналізі ч. 2, 4, 5 статті 97 підкреслено, що правом збирати показання з чужих слів наділено тільки суд, який аналізує їх з точки зору допустимості у виняткових випадках. У ч. 2 названої статті розглянуті умови допустимості доказів з чужих слів як джерела доказів у кримінальному провадженні. «При цьому кримінально-процесуальне законодавство не ставить в обов'язкову залежність допустимість показань із чужих слів від можливості допитати особу, яка надала первинні пояснення.... Визнання показань із чужих слів допустимими доказами при виконанні всіх умов ... є дискреційним повноваженням суду. Ані слідчий, ані прокурор таким повноваженням не наділені» [10]. Водночас інші автори, коментуючи ту ж частину 2 цієї статті, дають інше її тлумачення: незважаючи на те, що правом визначення таких доказів допустимими наділений лише суд, «це не означає, що збирати такі показання не дозволяється в стадії досудового розслідування» [9]. Далі робиться висновок, що

«ці докази можуть використовуватися в стадії досудового розслідування для прийняття відповідних процесуальних рішень» [9]. На нашу думку, більш прийнятним є тлумачення останніх авторів коментаря КПК України, оскільки слідчий іноді не може обійтися без показань із чужих слів.

Необхідно враховувати принцип кримінально-процесуального права – безпосередність дослідження доказів у суді (ч. 2 ст. 23 КПК України), згідно з яким суд приймає як докази тільки показання, безпосередньо досліджені в суді, за винятками, вказаними в КПК України. Тому в будь-якому випадку всі показання, які здобуває слідчий на стадії досудового слідства, у першу чергу досліджуються слідчим з точки зору достовірності, а потім уже досліджуються судом. Не є в цьому випадку винятком і показання з чужих слів.

Дуже важливим є виділення винятковості показань із чужих слів у системі джерел доказів. Ця винятковість визначається внутрішнім переконанням суду. Тому цінним є виділення в літературі приблизного переліку цих випадків:

«1) коли значущість такого доказу надає додаткову і єдину можливість суду встановити істотні обставини для кримінального провадження, а також коли без наявності такого доказу неможливо довести необхідну обставину для провадження;

2) якщо використання такого доказу є виправданим у ситуації відсутності первинних доказів або їх сумнівності;

3) коли первинний доказ втрачений або його неможливо отримати;

4) коли за допомогою показань із чужих слів є можливість віднайти інші докази, до яких слід звернутися для перевірки фактів, що мають значення для кримінального провадження;

4) коли дані, отримані з показань із чужих слів, можуть служити засобом для перевірки інших доказів кримінального провадження;

6) коли показання з чужих слів може використовуватися як засіб заміни первинного доказу» [9].

Законодавець у ч. 3 ст. 97 КПК України окремо підкреслює чотири випадки, в яких первинні показання можуть бути замінені показаннями з чужих слів у зв'язку з тим, що суд визнає неможливість безпосереднього допиту особи в суді. На нашу думку, їх можна поділити на дві групи залежно від волі особи, яка дає показання:

1) не залежать від волі особи та носять об'єктивний характер: відсутність під час судового засідання внаслідок смерті або через тяжку фізичну чи психічну хворобу;

2) залежать від волі особи та носять суб'єктивний характер: відмовляється давати показання в судовому засіданні, не підкоряючись вимозі суду дати показання; перебуває за кордоном та відмовляється давати показання; не прибуває на виклик до суду, а її місцезнаходження не було встановлено шляхом проведення необхідних заходів розшуку.

Для того, щоб визначити показання з чужих слів джерелами доказів недостатньо тільки волі суду, винятковості випадків, дотримання умов. Потрібно ще, щоб сторони погоджувалися визнати їх доказами (див. ч. 4 ст. 97 КПК України). Не можна погодитися з авторами коментаря, які зазначають, що «згода потерпілого (його представника) в такому разі не є обов'язковою» [9], тому що пункт 19 частини 1 статті 3 КПК України при тлумаченні терміна «сторона кримінального провадження» до сторони обвинувачення відносить і потерпілого. Таким чином, коли мова йде про згоду сторони, в цьому питанні необхідно керуватися п. 19 ч. 2 ст. 3 КПК України.

Аналіз ч. 5 ст. 97 КПК України дає можливість зробити висновок, що для суду така згода підозрюваного, обвинуваченого не потрібна в тому разі, коли ним самим були створені або він сам сприяв створенню обставин, за яких особа не може бути допитана.

Аналізуючи в цьому ракурсі КПК України, Асоціація адвокатів України в особі Олени Костюченко назвала показання з чужих слів «шедевром» нового КПК, протидіяти якому можливо «відсутністю погодження з боку сторони захисника» [15]. На необхідність такої згоди сторони вказують також інші практики [13].

Серед законотворців також відсутня однозначна думка щодо доцільності наявності в КПК України цієї статті. Так, народним депутатом Г. Москаль був поданий проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (щодо виключення положень про визнання доказами показань із чужих слів)», у пояснювальній записці до якого прописано: «З набуттям чинності нового КПК кримінальне переслідування може ґрунтуватися на неперевірених або недостатньо перевірених інформації, поширеній іншою, третьою особою. Тобто вся репресивна машина держави може включитися на повну потужність проти людини, якщо одна особа посилається на «факти», які мають ознаки складу злочину, почуті від іншої особи без обов'язкового допиту поширювача інформації, встановлення достовірності цієї інформації тощо. Фактично мова йде про кримінальне провадження, яке базується на звичайних плітках та чутках, що завдають шкоду людству багатьох років» [17]. Але комітет Верховної Ради з питань верховенства права та правосуддя не підтримав ці зміни до КПК України і рекомендував парламенту направити цей законопроект на доопрацювання, мотивуючи своє рішення тим, що він з метою обґрунтування цього законопроекту звертався до Національного університету «Юридична академія імені Ярослава Мудрого», Національної академії правових наук, Інституту законодавства Верховної Ради України та Міністерства юстиції України, які у своїх висновках вказують на недосконалість, недоцільність документа [12].

Таке неоднозначне ставлення до процесуальної регламентації показань із чужих слів зумовлене особливостями механізму формування таких показань.

Тому варто в нашій статті висвітлити механізм формування показань із чужих слів, для осмислення якого потрібно пригадати найбільш прийнятну, на нашу думку, класифікацію етапів формування показань:

- 1) сприйняття (одержання, переробка /опрацювання/ інформації);
- 2) запам'ятовування (закарбування, зберігання в пам'яті) інформації;
- 3) відтворення (пригадування, передача) інформації.

Для того щоб виявити особливості механізму формування показань при помилці (а показання з чужих слів можуть бути не тільки завідомо неправдивими, але й помилковими), необхідно виділити загальні види помилок у механізмі формування таких показань: 1) помилки сприйняття; 2) помилки пам'яті; 3) дія непроцесуального впливу на формування помилкової думки; 4) помилки мовленнєвого спілкування особи, що дає показання, зі слідчим, прокурором, слідчим суддею, суддею; 5) помилкові думки, які виникають внаслідок впливу обстановки, в якій даються показання (процесуальний «вплив»). Поряд із цим вважаємо за доцільне до цього переліку додати помилки фіксації показань слідчим, прокурором, слідчим суддею, суддею, хоча вони, по суті, до формування показань не належать, однак мають значення, оскільки в процесуальному аспекті показання можуть бути використані тільки в зафіксованому вигляді. Аналіз цих видів помилок у механізмі формування показань при помилці були розглянуті в попередніх дослідженнях.

Деякі автори підкреслюють, що в показаннях із чужих слів можливі «помилки суб'єктивного характеру, ... бо вони формуються пізніше первинних та на їх основі. Показання з чужих слів залежать не тільки від змісту первинного джерела, а й від загальних закономірностей передачі і сприйняття інформації на кожному етапі ретрансляції.

При передачі фактичних даних відбувається їх фільтрація і зміна. Отже, в їх змісті не виключається надмірна частка суб'єктивності» [10].

Розмежування вищевказаних особливостей – основа для вироблення тактики допиту таких осіб.

Тому в нашій статті необхідно визначити деякі проблемні питання тактики допиту осіб, які дають показання з чужих слів.

У тактичному плані допит свідка та потерпілого здійснюється після попередження про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань.

На необхідність і складність розмежування «завідомо» неправдивих показань із чужих слів і помилкових показань із чужих слів у контексті кримінальної відповідальності свідків, потерпілих за дачу завідомо неправдивих показань у кримінальному законодавстві вказують деякі практичні працівники, підкреслюючи, що «умовою кримінальної відповідальності є саме «завідомість», тобто обізнаність свідка з тим, що повідомлені ним відомості є недостовірними. У разі свідчень «із чужих слів» довести цю ознаку кримінальної відповідальності неможливо, тому що ніхто не може достеменно знати, чи правдивою є плітка. Тож особу, що свідчитиме про певний факт із чужих слів, притягнути до кримінальної відповідальності буде неможливо, а це, поза всякими сумнівами, сприятиме поширенню наклепів у судах» [14]. Аналогічно підкреслюють це й інші автори: «Свідок не може нести відповідальність за правдивість слів того, хто це сказав... показання з чужих слів досить часто взагалі можуть ґрунтуватися на припущеннях... діє невелика надія на те, що на практиці ці показання будуть не єдиними для обвинувачення. Адже коли є інші допустимі докази вини, показання із чужих слів майже непотрібні. Щодо того, що суд повинен брати до уваги такі показання у виняткових випадках, то такими «винятковими» випадками на практиці може стати якраз відсутність інших допустимих доказів» [16]. Аналізуючи статтю 97 КПК України О. П. Острійчук підкреслює: «Така законодавча регламентація може бути істотною перешкодою для встановлення істини у справі, оскільки особа, яка даватиме показання з чужих слів, не може нести відповідальність за їх неправдивість. А використання чуток, якими за своєю суттю можуть бути показання з чужих слів, є неприпустимим при розслідуванні злочинів, оскільки обвинувачення повинне ґрунтуватися на доказах, достовірність яких можливо перевірити» [7]. Аналогічна думка простежується в коментарі КПК України Головного управління юстиції в Черкаській області: законодавець не передбачив обов'язковості допиту особи, на показаннях якої базуються показання з чужих слів, що може призвести до: «1) обмовлення завідомо невинних осіб, 2) як наслідок, до невірної вирішення питання про вину особи у вчиненні злочину, 3) до прямого порушення загальних засад кримінального провадження» [11].

Деякі автори підкреслюють, що показання з чужих слів неможливо перевірити проведенням перехресного допиту [8].

Таким чином, головною тактичною проблемою при допиті даної категорії осіб є вибір конкретних тактичних прийомів допиту, якими можливо розмежувати помилковість та завідомість перекручування фактів у таких показаннях, яке досягається: аналізом несуперечливості самих показань у ході допиту, постановкою уточнюючих питань, пред'явленням доказів, проведенням інших слідчих дій (наприклад, слідчий експеримент, перехресний допит та інші). Тобто необхідно ще раз підкреслити, що показання з чужих слів за своєю суттю для особи, яка дає показання, можуть бути як завідомо неправдивими, так і помилковими.

Отже, можна дійти висновку, що знання законодавчих основ визначення показань із чужих слів, окремих етапів механізму формування помилкових показань із чужих слів

допомагає в тому, що вони враховуються у виборі тактичних заходів та рекомендацій, які необхідно застосовувати під час допиту та при проведенні слідчих дій для подолання помилки. Усе це є гарантією якісного розслідування кримінальних проваджень, за якими особа дає помилкові показання з чу-

жих слів, того, що належним чином реалізується право підозрюваного, обвинуваченого, підсудного на те, що всі сумніви щодо доведеності вини витлумачуються на його користь. На основі цього реалізуються основні засади судочинства (п. 3 ч. 3 Конституції України) – забезпечення доведеності вини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України 28 червня 1996 року з послідовними змінами та доповненнями станом на 14.02.1014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : portal.rada.kiev.ua/http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр
2. Уголовно-процесуальний кодекс України: по состоянию на 05.07.2012 / Верховный Совет Украины. – Х. : «Одиссей», 2012. – 384 с. (Кодексы Украины).
3. Александров А.С., Гришин С.П., Конева С.И. Перекрестный допрос в суде (объяснение его сущности, принципов и порядка проведения, а также практическое наставление к употреблению): Монография. – 3-е изд, доп. – М. : Юрлитинформ, 2014. – 584 с.
4. Кримінальний процес : підручник / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого» ; за ред.: В. Я. Тацій [та ін.]. – Х. : Право, 2013. – 824 с.
5. Лобойко М.Л. Кримінальний процес: Підручник. – К. : Істина, 2014. – 432 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1074011055907/pravo/kriminalniy_protse
6. Молдован А.В. Кримінальний процес України.[Текст]: Навч. посіб./А.В.Молдован, С.М. Мельник. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 368 с.
7. Острійчук О.П. Показання в системі процесуальних джерел доказів. О.П.Острійчук // Юридичний журнал . – 2013. – № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу : <http://pravo.poltava.ua/index.php?id=pokazannya-v-sistem-procesualnih-dzherel-dokazv>
8. Руденко М.П. До питання про проведення перехресного допиту особи, яка дає показання з чужих слів у кримінальному провадженні / М.П.Руденко // Стратегія і тактика правових реформ: виклики сучасності: матеріали Науково-практичної інтернет-конференції. Секція 5. Кримінальне право і кримінальний процес. Криминологія та криміналістика. Кримінально-виконавче право. Судова експертиза. (Харків, 05.03.2013 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалів конференції : egalactivity.com.ua/index.php/ru/2011/attachments/attachments/attachments/index.php?option=com_content&view=article&id=429:14021320&catid=64:5-0313&Itemid=79&lang=ru
9. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. – Х.: Право, 2012. – 768 С. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1233090949171/pravo/kriminalniy_protse
10. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Відп. ред.: СВ. Ківалов, СМ. Міщенко, В.Ю. Захарченко – Х. : Одіссей, 2013. – 1104 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1584072058311/pravo/kriminalniy_protse
11. Основні переваги нового Кримінально-процесуального кодексу України. Роз'яснення Головного управління юстиції в Черкаській області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uprav.ck.minjust.gov.ua/htmls/new_kpk.html
12. Газета «Закон и бизнес» 6.07.2013 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zib.com.ua/ua/23070-viklyuchati_z_kpk_stattyu_pro_pokazannya_z_chuzhikh_sliv_ne_b.html
13. Кучерявий О.П. КПК 2012: показання та речові докази[Електронний ресурс]/ О.П.Кучерявий //Адвокатское бюро. – 11 августа 2012 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukr-advokat.org.ua/новый-кпк-докази-покази-и-речови-доказ/>
14. Пакош І., Нора Х. 10 «страшилок» нового КПК. [Електронний ресурс]/І.Пакош, Х.Нора.// Влада і закон.14.02.2013. Режим доступу: http://www.100p.com.ua/statti_prawo/10_strachylok_KPK.html
15. Погорецький М. Новини Асоціації адвокатів України. 20.02.2013. /М.Погорецький. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uaa.org.ua/news/3/792/>
16. Показання з чужих слів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osmark.com.ua/article/ugol/pkazi_zi_sliv.html
17. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення зміни до Кримінального процесуального кодексу України (щодо виключення положень про визнання доказами показань з чужих слів)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=44863&pf35401=238>

УДК 343.16

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Слободзян А.П.,
 провідний науковий співробітник
 Національна академія прокуратури України

У статті здійснено аналіз законодавства, що регулює процесуальні відносини та порядок реалізації повноважень прокурора в міжнародному співробітництві під час кримінального провадження з питань отримання міжнародної правової допомоги при проведенні процесуальних дій за кордоном та надання міжнародної правової допомоги при проведенні процесуальних дій в Україні.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, правова допомога, повноваження прокурора, кримінальне провадження, процесуальні дії.

Слободзян А.П. / МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО ОРГАНОВ ПРОКУРАТУРЫ В ХОДЕ УГОЛОВНОГО ПРОИЗВОДСТВА / Национальная академия прокуратуры Украины, Украина

В статье проведен анализ законодательства, регулирующего процессуальные отношения и порядок реализации полномочий прокурора в международном сотрудничестве в ходе уголовного производства по вопросам получения международной правовой помощи при проведении процессуальных действий за границей и предоставления международной правовой помощи при проведении процессуальных действий в Украине.

Ключевые слова: международное сотрудничество, правовая помощь, полномочия прокурора, уголовное производство, процессуальные действия.